EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 28. 5. 2020
COM(2020) 441 final

2020/0111 (NLE)

Návrh

NARIADENIE RADY,

ktorým sa zriaďuje Nástroj Európskej únie na obnovu s cieľom podporiť obnovu po pandémii COVID-19

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

Pandémia COVID-19 predstavuje rozsiahlu a závažnú krízu v oblasti verejného zdravia. Výrazne zasiahla občanov, spoločnosti a hospodárstva na celom svete. Rozsah tejto zdravotnej krízy a následná politická reakcia v snahe dostať ju pod kontrolu nemajú obdobu. V dôsledku toho je intenzita jej sociálno-ekonomických následkov mimoriadne neistá. Už teraz však možno s určitosťou povedať, že táto kríza prináša bezprecedentné a akútne výzvy pre finančné a hospodárske systémy členských štátov. V jarnej hospodárskej prognóze Komisie[1] sa predpokladá, že tento rok HDP EÚ klesne o približne 7,5 %, teda oveľa viac ako počas celosvetovej finančnej krízy v roku 2009, a v roku 2021 vzrastie len o 6 %, zatiaľ čo miera nezamestnanosti v EÚ sa v roku 2020 zvýši na 9 %, čo prinesie riziko zvyšovania chudoby a prehlbovania rozdielov.

V nadväznosti na to začali členské štáty prijímať mimoriadne diskrečné hospodárske a finančné opatrenia. Tieto opatrenia majú spolu s účinkom tzv. automatických stabilizátorov, t. j. platieb v rámci systémov poistenia v nezamestnanosti a systémov sociálneho zabezpečenia, a v kombinácii so stratou daňových príjmov značný vplyv na ich verejné financie, v dôsledku čoho dochádza tohto roku v eurozóne a EÚ k prudkému nárastu celkového deficitu verejných financií z 0,6 % HDP (v roku 2019) na 8,5 % HDP.

Šok pre hospodárstvo EÚ je symetrický v tom zmysle, že pandémia zasiahla všetky členské štáty, no vplyv pandémie sa medzi jednotlivými členskými štátmi značne líši, rovnako ako ich schopnosť absorbovať hospodársky a fiškálny šok a reagovať naň, a to v závislosti od konkrétnej štruktúry hospodárstva a východiskových podmienok členských štátov. Preto existuje riziko, že kríza prehĺbi rozdiely v Únii a ohrozí kolektívnu hospodársku a sociálnu odolnosť.

Únia konala rýchlo, aby mohla zabezpečiť koordinovanú a ráznu kolektívnu reakciu na sociálne a hospodárske dôsledky krízy, a to v medziach obmedzení súčasného viacročného finančného rámca, ktorého platnosť sa skončí v roku 2020. Táto reakcia dopĺňa diskrečné hospodárske a finančné opatrenia prijaté členskými štátmi.

Pokiaľ by na úrovni Únie nedošlo v krátkodobom a strednodobom horizonte k primeranej politickej reakcii, kríza by mohla vyústiť do trvalého poškodenia hospodárskej štruktúry Únie.

Komplexný plán európskej obnovy si bude vyžadovať rozsiahle verejné a súkromné investície na európskej úrovni, ktoré Úniu spoľahlivo nasmerujú na cestu udržateľného a odolného oživenia, budú viesť k vytváraniu kvalitných pracovných miest a náprave bezprostredných škôd spôsobených pandémiou COVID-19 a zároveň podporia priority Únie v oblasti ekologickej a digitálnej transformácie. Aby bolo možné zabezpečiť financovanie navrhovaného aktu, Komisia navrhuje zmenu [RVZ], na základe ktorej by bola Únia oprávnená výnimočne a dočasne si požičať sumu vo výške 750 miliárd v cenách roku 2018 a zvýšiť tak strop vlastných zdrojov na pokrytie záväzkov a podmienených záväzkov z úverov členským štátom. V navrhovanom akte sa stanovuje rozdelenie finančných prostriedkov na jednotlivé programy Únie v súlade so stratégiou stanovenou v Pláne Európskej únie na obnovu.

[1] Európska hospodárska prognóza, inštitucionálny dokument 125. Máj 2020.

Suma 500 miliárd EUR v cenách roku 2018 sa vynaloží na nenávratnú pomoc, návratnú pomoc prostredníctvom finančných nástrojov alebo na tvorbu rezerv na rozpočtové záruky a súvisiace výdavky.

Suma 250 miliárd EUR v cenách roku 2018 sa použije na poskytovanie úverov členským štátom. Únia bude niesť podmienený záväzok vo forme záruky za tieto úvery až do ich splatenia.

V článku 3 sa stanovuje maximálna suma, ktorou možno tento nástroj financovať. Spôsob použitia týchto finančných prostriedkov je tiež jasne vymedzený v článku 3, v ktorom sa opisujú prijímajúce programy, ako aj forma podpory (granty, úvery a záruky). V článkoch 2 a 4 tohto nariadenia sa striktne stanovuje rozsah a časový rámec použitia týchto prostriedkov. Tým sa vylučuje možnosť, aby sa Nástroj Európskej únie na obnovu mohol použiť na akýkoľvek iný účel než je riešenie priamych hospodárskych a sociálnych dôsledkov tejto krízy.

- **Súlad s ostatnými politikami Únie**

Z Nástroja Európskej únie na obnovu sa poskytujú finančné prostriedky na opatrenia a akcie, ktoré sa majú vykonávať tak, ako sa uvádza v Pláne Európskej únie na obnovu. Zdroje získané emisiou dlhopisov sa použijú na programy Únie spadajúce do nasledujúceho viacročného finančného rámca v týchto oblastiach:

- Poskytovanie podpory vo forme grantov a úverov na vykonávanie plánov členských štátov na podporu obnovy a odolnosti v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti.
- Poskytovanie novej investičnej podpory v rámci existujúcich a navrhovaných rozpočtových záruk (EFSI/InvestEU) okrem iného pre 1) krízou zasiahnuté ale životaschopné spoločnosti s cieľom pomôcť im prekonať krízu, a najmä urýchliť ich súbežnú zelenú a digitálnu transformáciu; 2) cielenú podporu projektov európskeho strategického záujmu z hľadiska dodávateľských reťazcov na vnútornom trhu s cieľom zabezpečiť strategickú autonómiu EÚ v kľúčových odvetviach a kapacitách.
- Zvýšená podpora pre regióny a odvetvia zasiahnuté krízou prostredníctvom posilnených opatrení politiky súdržnosti.
- Podpora výskumu a inovácií v reakcii na pandémiu COVID-19.
- Zvyšovanie úrovne pripravenosti na krízy a zlepšovanie strategickej odolnosti systémov zdravotnej starostlivosti v Únii.
- Zmiernenie vplyvu pandémie COVID-19 na spravodlivú transformáciu území na zelené hospodárstvo.
- Podpora opatrení na riešenie následkov pandémie COVID-19 na rozvoj vidieka.
- Podpora partnerských krajín, najmä krajín na západnom Balkáne, v susedstve a v Afrike, v ich úsilí vyrovnať sa s následkami pandémie a zotaviť sa z nich a posilniť svoju odolnosť.

Akcie a opatrenia sa budú vykonávať v súlade s podmienkami stanovenými v základných aktoch, ktorými sa zriaďujú politické nástroje. Preto Komisia súčasne predkladá potrebné legislatívne návrhy s cieľom zabezpečiť, aby tieto nástroje politiky mohli prijímať vonkajšie pripísané príjmy vyplývajúce z vykonávania tohto nariadenia.

2. PRÁVNY ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

- **Právny základ**

V článku 122 Zmluvy o fungovaní Európskej únie sa počíta s možnosťou prijať opatrenia, o ktorých sa rozhodne v duchu solidarity medzi členskými štátmi, a ktoré budú vhodné

z hľadiska hospodárskej situácie. Súčasná situácia je bezprecedentná. Charakterizujú ju závažné ťažkosti spôsobené výnimočnými udalosťami, ktoré sú mimo kontroly členských štátov. Preto je vhodné prijať podľa článku 122 ZFEÚ výnimočné dočasné opatrenia na podporu obnovy a odolnosti v celej Únii.

- **Subsidiarita (v prípade inej ako výlučnej právomoci)**

Ciele, ktoré sleduje tento nástroj, nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni jednotlivých členských štátov z dôvodu rozsahu opatrení, ktoré treba prijať. Nástroj Európskej únie na obnovu umožňuje Únii doplniť hospodárske a finančné opatrenia členských štátov, najmä vo forme „automatických stabilizátorov“ a diskrečných hospodárskych a finančných opatrení, rýchlym a cieleným výrazným zvýšením diskrečných výdavkov.

Takáto doplnková mobilizácia finančných prostriedkov zabezpečuje, že nedochádza k oslabeniu vnútorného trhu v dôsledku rozdielnej schopnosti členských štátov mobilizovať finančné prostriedky a zároveň sa ňou v duchu solidarity poskytuje financovanie aj v tých členských štátoch, v ktorých existuje obmedzený fiškálny priestor pre diskrečné výdavky. Okrem toho je zárukou toho, že k vynakladaniu výdavkov dochádza na základe koherentnej hospodárskej stratégie koordinovanej medzi členskými štátmi.

Len takýmto spoločným postupom v duchu solidarity medzi členskými štátmi možno v čase krízy zabezpečiť, aby boli mobilizované dostatočné zdroje, ktoré umožnia účinné intervencie Únie v najviac postihnutých oblastiach alebo odvetviach.

- **Proporcionalita**

Financovanie z Nástroja Európskej únie na obnovu v požadovaných objemoch je dôsledkom bezprecedentnej situácie, v ktorej sa Únia momentálne nachádza. Nástroj obnovy je jasne ohraničený, pokiaľ ide o jeho trvanie a použitie. Tým je zabezpečené, že jeho použitie sa striktne obmedzuje na riešenie následkov tejto krízy v takom rozsahu, ktorý je úmerný týmto následkom. Financovanie by bolo nasmerované na potrebu poskytnúť okamžitú a výraznú podporu na oživenie hospodárstva.

- **Výber nástroja**

Komisia považuje za vhodné konať na základe nariadenia, ktoré je priamo a okamžite uplatniteľné a má všeobecnú platnosť.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ EX POST, KONZULTÁCIÍ SO ZAINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

- **Konzultácie so zainteresovanými stranami**

Vzhľadom na naliehavú potrebu pripraviť návrh tak, aby ho mohla Rada bezodkladne prijať, sa konzultácie so zainteresovanými stranami nemohli uskutočniť.

- **Získavanie a využívanie expertízy**

Neuplatňuje sa.

- **Posúdenie vplyvu**

Vzhľadom na naliehavý charakter návrhu nebolo vykonané žiadne posúdenie vplyvu.

- **Regulačná vhodnosť a zjednodušenie**

Neuplatňuje sa.

- **Základné práva**

Neuplatňuje sa.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Navrhovaným nariadením sa bude poskytovať finančná podpora z vonkajších pripísaných príjmov pochádzajúcich z prijatého úveru Únie povoleného podľa článku 3b [RVZ], ktorá sa použije na nenávratnú pomoc, návratnú pomoc prostredníctvom finančných nástrojov a na tvorbu rezerv na rozpočtové záruky a súvisiace výdavky. Z toho vyplýva, že treba počítať s viazanými a platobnými rozpočtovými prostriedkami na pokrytie súm splatných za prijatý úver (platby kupónu a umorenie k dátumu splatnosti). Pred rokom 2028 sa neočakávajú žiadne splátky z rozpočtu EÚ. Rozpočtové prostriedky potrebné na pokrytie potenciálnych platieb kupónu v období 2021 – 2027 sú v súlade s návrhom viacročného finančného rámca predloženého Komisiou, a najmä s okruhom 2 Súdržnosť a hodnoty (okrem „Hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti“). V budúcich viacročných finančných rámcoch sa musia zaistiť rozpočtové prostriedky, ktoré budú potrebné na pokrytie platieb kupónu a umorenie k dátumu splatnosti.

Úvery budú splácať prijímajúce členské štáty a Únia bude niesť len podmienený záväzok, ktorý bude zodpovedať konkrétnemu stropu vlastných zdrojov.

Orientačné plánovanie očakávaných príjmov a súvisiacich výdavkov je uvedené v legislatívnom finančnom výkaze.

5. ĎALŠIE PRVKY

- **Plány vykonávania, spôsob monitorovania, hodnotenia a podávania správ**

Vyžaduje sa maximálna transparentnosť a riadne monitorovanie využívania finančných zdrojov EÚ. Na členské štáty a Komisiu sa bude vzťahovať povinnosť predkladania správ.

2020/0111 (NLE)

Návrh

NARIADENIE RADY,

ktorým sa zriaďuje Nástroj Európskej únie na obnovu s cieľom podporiť obnovu po pandémii COVID-19

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 122,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

(1) S cieľom obmedziť šírenie ochorenia spôsobeného koronavírusom („COVID-19“), ktoré bolo 11. marca 2020 vyhlásené Svetovou zdravotníckou organizáciou za pandémiu, prijali členské štáty súbor bezprecedentných opatrení.

(2) Uvedené opatrenia prijaté v reakcii na túto výnimočnú situáciu, ktorá je mimo kontroly členských štátov, spôsobili výrazné narušenie hospodárskej činnosti, čo sa odrazilo v prudkom poklese hrubého domáceho produktu a malo výrazný vplyv na zamestnanosť, sociálne podmienky, chudobu a nerovnosť. Tieto opatrenia narušili dodávateľské reťazce a výrobu a viedli k neprítomnosti zamestnancov na pracovisku. Poskytovanie mnohých služieb bolo navyše nemožné alebo veľmi zložité. Zároveň sa znížil dopyt spotrebiteľov. Mnohé podniky trpia nedostatkom likvidity a je ohrozená ich platobná schopnosť, pričom situácia na finančných trhoch sa vyznačuje vysokou volatilitou. Kľúčové odvetvia, ako je cestovanie a cestovný ruch, sú zasiahnuté obzvlášť výrazne. Všeobecnejšie tieto opatrenia už viedli alebo povedú k výraznému zhoršeniu finančnej situácie mnohých podnikov v Únii.

(3) Kríza sa rýchlo rozšírila na území Únie a v tretích krajinách. V roku 2020 sa v Únii očakáva výrazná recesia. Riziká ohrozujúce hospodárske oživenie v jednotlivých členských štátoch sú nerovnomerné, čo prehlbuje rozdiely medzi vnútroštátnymi hospodárstvami. Rozdielna schopnosť členských štátov poskytnúť finančnú pomoc tam, kde je najviac potrebná na podporu obnovy, a nejednotnosť vnútroštátnych opatrení ohrozujú jednotný trh, ako aj sociálnu a územnú súdržnosť.

(4) Je potrebný komplexný súbor opatrení na podporu hospodárskeho oživenia, ktorý si bude vyžadovať rozsiahle verejné a súkromné investície, ktoré Úniu spoľahlivo nasmerujú na cestu udržateľnej a odolnej obnovy, budú viesť k vytváraniu kvalitných pracovných miest, podporia sociálne začlenenie a zaistia nápravu bezprostredných škôd spôsobených pandémiou COVID-19 a zároveň podporia priority Únie v oblasti zelenej a digitálnej transformácie.

(5) Táto výnimočná situácia, ktorá je mimo kontroly členských štátov, si vyžaduje koherentný a jednotný prístup na úrovni Únie. Aby sa predišlo ďalšiemu zhoršeniu stavu hospodárstva, zamestnanosti a sociálnej súdržnosti a aby sa podporilo udržateľné a odolné oživenie hospodárskej činnosti, mal by sa v duchu solidarity medzi členskými štátmi zaviesť výnimočný a koordinovaný program hospodárskej a sociálnej podpory, a to najmä pre štáty, ktoré boli obzvlášť výrazne zasiahnuté.

(6) Keďže tento nástroj je výnimočným opatrením prijatým v reakcii na tieto dočasné no mimoriadne okolnosti, podpora v jeho rámci by sa mala poskytovať len na riešenie následkov pandémie COVID-19 alebo na bezodkladné potreby financovania opatrení, ktoré majú zabrániť opätovnému šíreniu pandémie COVID-19.

(7) Tento nástroj by sa mal osobitne zamerať na opatrenia na obnovenie fungovania trhov práce, sociálnej ochrany a systémov zdravotnej starostlivosti, opatrenia na oživenie potenciálu rastu a zamestnanosti s cieľom posilniť súdržnosť medzi členskými štátmi a podporiť ich prechod k zelenému a digitálnemu hospodárstvu, poskytovanie podpory podnikom, ktoré sú zasiahnuté vplyvom pandémie COVID-19, a to najmä malým a stredným podnikom a ekonomicky životaschopným podnikom, ktorých platobná schopnosť je obmedzená, opatrenia na zvýšenie strategickej autonómie Únie, pokiaľ ide o životne dôležité dodávateľské reťazce, podporu výskumu a inovácií v reakcii na pandémiu COVID-19, budovanie kapacít na úrovni Únie na posilnenie budúcej pripravenosti na krízy, podporu území pri zachovaní snáh o zaistenie spravodlivej transformácie a podporu vidieckych oblastí pri riešení následkov pandémie COVID-19. Obchodné a hospodárske vzťahy so susednými a rozvojovými krajinami, najmä krajinami západného Balkánu, krajinami, na ktoré sa vzťahuje európska susedská politika a krajinami v Afrike, sú pre hospodárstvo Únie veľmi dôležité. Vzhľadom na globálnu úlohu a zodpovednosť Únie by sa mali preto finančné zdroje použiť aj na poskytnutie podpory a humanitárnej pomoci uvedeným krajinám s cieľom podporiť ich úsilie vyrovnať sa s následkami pandémie COVID-19 a zotaviť sa z nich, aby sa obnovili a posilnili obchodné a hospodárske vzťahy medzi nimi a Úniou.

(8) V záujme zaistenia udržateľnej a odolnej obnovy v celej Únii a uľahčenia implementácie hospodárskej podpory by sa mali využiť osvedčené mechanizmy výdavkov prostredníctvom programov Únie v medziach príslušných viacročných finančných rámcov. Podpora v rámci uvedených programov sa poskytuje vo forme nenávratnej pomoci, úverov a tvorby rezerv na rozpočtové záruky. Finančné zdroje by sa mali prideľovať v závislosti od toho, do akej miery sú tieto programy schopné prispieť k dosahovaniu cieľov nástroja.

(9) Vzhľadom na povahu opatrení, ktoré sa majú financovať, by sa jedna časť prostriedkov dostupných pre tento nástroj mala použiť na poskytovanie úverov členským štátom, zatiaľ čo druhá časť zdrojov by mala predstavovať vonkajšie pripísané príjmy v zmysle článku 21 ods. 5 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2018/1046[2] a mala by sa použiť na nenávratnú pomoc, finančné nástroje alebo tvorbu rezerv na rozpočtové záruky a súvisiace výdavky Únie. Hoci sa článok 12 ods. 4 písm. c) a článok 14 ods. 3 nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046 vzťahujú na viazané a platobné rozpočtové prostriedky sprístupnené v súvislosti s vonkajšími pripísanými príjmami podľa tohto nariadenia, vzhľadom na lehoty stanovené pre rôzne druhy podpory by sa viazané rozpočtové prostriedky vyplývajúce z týchto vonkajších pripísaných príjmov nemali automaticky prenášať do obdobia po uplynutí ich príslušných dátumov ukončenia, s výnimkou viazaných rozpočtových prostriedkov, ktoré sú potrebné na technickú a administratívnu pomoc v súvislosti s vykonávaním opatrení na základe tohto nariadenia.

[2] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2018/1046 z 18. júla 2018 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie, o zmene nariadení (EÚ) č. 1296/2013, (EÚ) č. 1301/2013, (EÚ) č. 1303/2013, (EÚ) č. 1304/2013, (EÚ) č. 1309/2013, (EÚ) č. 1316/2013, (EÚ) č. 223/2014, (EÚ) č. 283/2014 a rozhodnutia č. 541/2014/EÚ a o zrušení nariadenia (EÚ, Euratom) č. 966/2012 (Ú. v. EÚ L 193, 30.7.2018, s. 1).

(10) Viazané rozpočtové prostriedky na nenávratnú pomoc by sa mali automaticky sprístupniť do schválenej výšky. Likvidita by sa mala účinne riadiť tak, aby sa finančné prostriedky poskytli len vtedy, keď je potrebné plniť právne záväzky prostredníctvom zodpovedajúcich platobných rozpočtových prostriedkov.

(11) Vzhľadom na význam využitia zdrojov v prvých rokoch existencie nástroja je vhodné preskúmať pokrok vo vykonávaní. Komisia by mala na tento účel vypracovať správu do 31. marca 2023.

(12) V článku 135 ods. 2 Dohody o vystúpení Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska z Európskej únie a z Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu[3] sa stanovuje, že zmeny rozhodnutia Rady 2014/335/EÚ, Euratom[4], ktoré sú prijaté k dátumu nadobudnutia platnosti tejto dohody alebo po tomto dátume, sa na Spojené kráľovstvo nevzťahujú, pokiaľ majú tieto zmeny vplyv na finančné záväzky Spojeného kráľovstva. Podpora podľa tohto nariadenia a zodpovedajúce zvýšenie stropu vlastných zdrojov Únie by mali vplyv na finančné záväzky Spojeného kráľovstva. Článok 143 ods. 1 dohody o vystúpení obmedzuje zodpovednosť Spojeného kráľovstva za jeho podiel na podmienených záväzkoch Únie na tie podmienené záväzky, ktoré vyplývajú z finančných operácií, o ktorých Únia rozhodla pred dátumom nadobudnutia platnosti dohody o vystúpení. Všetky podmienené záväzky Únie podľa tohto nariadenia vzniknú až po dátume vystúpenia Spojeného kráľovstva z Únie. Toto nariadenie by sa preto nemalo uplatňovať na Spojené kráľovstvo a v Spojenom kráľovstve,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

Článok 1
Nástroj Európskej únie na obnovu

Týmto sa zriaďuje Nástroj Európskej únie na obnovu (ďalej len „nástroj“) s cieľom podporiť obnovu po pandémii COVID-19.

Článok 2
Rozsah pôsobnosti nástroja

1. Týmto nástrojom sa podporuje obnova v rámci Únie po pandémii COVID-19 a financujú sa z neho predovšetkým tieto opatrenia na riešenie nepriaznivých hospodárskych následkov pandémie:

   a) opatrenia na obnovenie zamestnanosti a tvorby pracovných miest a obnovenie fungovania systémov zdravotnej starostlivosti;

   b) reformy a investície na oživenie potenciálu rastu, posilnenie súdržnosti medzi členskými štátmi a zvýšenie ich odolnosti;

   c) opatrenia na podporu podnikov, ktoré sú zasiahnuté hospodárskym vplyvom pandémie, najmä opatrenia v prospech malých a stredných podnikov, vrátane priamych finančných investícií do týchto podnikov;

[3] Ú. v. EÚ L 29, 31.1.2020, s. 7.

[4] Rozhodnutie Rady 2014/335/EÚ, Euratom z 26. mája 2014 o systéme vlastných zdrojov Európskej únie (Ú. v. EÚ L 168, 7.6.2014, s. 105).

d) opatrenia na podporu ekonomicky životaschopných podnikov, ktorých platobná schopnosť je obmedzená v dôsledku vplyvu pandémie COVID-19, vrátane priamych finančných investícií do týchto podnikov;

e) opatrenia na zvýšenie strategickej autonómie Únie, pokiaľ ide o životne dôležité dodávateľské reťazce, vrátane priamych finančných investícií do podnikov;

f) opatrenia na podporu výskumu a inovácií v reakcii na pandémiu COVID-19;

g) podporné opatrenia na zvýšenie úrovne pripravenosti Únie na krízy a na umožnenie rýchlej a účinnej reakcie Únie v prípade závažných mimoriadnych udalostí; to zahŕňa zlepšovanie strategickej odolnosti systémov zdravotnej starostlivosti Únie s cieľom umožniť rýchlu a účinnú reakciu na úrovni Únie v prípade novej cezhraničnej krízy v oblasti zdravia; opatrenia zahŕňajú vytváranie zásob základných potrieb a zdravotníckeho vybavenia a nadobúdanie potrebnej infraštruktúry na udržiavanie primeranej úrovne zásob zdravotníckeho tovaru a liekov relevantných v prípade krízy;

h) podporné opatrenia na zabezpečenie toho, aby pandémia COVID-19 nenarušila spravodlivý prechod na klimaticky neutrálne hospodárstvo;

i) podporné opatrenia na riešenie vplyvu pandémie COVID-19 na poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka.

Z nástroja sa tiež poskytuje krízová podpora partnerským krajinám s cieľom obnoviť a posilniť ich obchodné a hospodárske vzťahy s Úniou a zvýšiť ich odolnosť.

2. Opatrenia uvedené v odseku 1 sa vykonávajú v rámci osobitných programov Únie a v súlade s príslušnými aktmi Únie, ktorými sa stanovujú pravidlá pre tieto programy. Tieto opatrenia zahŕňajú technickú a administratívnu pomoc pri ich vykonávaní.

Článok 3
Financovanie nástroja a rozdelenie finančných prostriedkov

1. Nástroj sa bude financovať sumou do výšky 750 000 000 000 EUR v cenách roku 2018 na základe splnomocnenia podľa článku 3b [RVZ].

2. Suma uvedená v odseku 1 sa rozdelí takto:

a) podpora do výšky 433 200 000 000 EUR v cenách roku 2018 vo forme nenávratnej pomoci a návratnej pomoci prostredníctvom finančných nástrojov, ktorá sa rozdelí takto:

i) suma do výšky 50 000 000 000 EUR v cenách roku 2018 na štrukturálne programy a programy politiky súdržnosti viacročného finančného rámca na roky 2014 – 2020 v jeho posilnenej podobe do roku 2022, vrátane podpory finančných nástrojov;

ii) suma do výšky 310 000 000 000 EUR v cenách roku 2018 na program financovania obnovy a hospodárskej a sociálnej odolnosti prostredníctvom podpory reforiem a investícií;

iii) suma do výšky 7 700 000 000 EUR v cenách roku 2018 na program týkajúci sa zdravia;

iv) sumy do výšky 2 000 000 000 EUR v cenách roku 2018 na programy týkajúce sa civilnej ochrany;

v) suma do výšky 13 500 000 000 EUR v cenách roku 2018 na programy týkajúce sa výskumu a inovácií vrátane podpory finančných nástrojov;

vi) suma do výšky 30 000 000 000 EUR v cenách roku 2018 na programy podporujúce územia pri ich prechode na klimaticky neutrálne hospodárstvo;

vii) suma do výšky 15 000 000 000 EUR v cenách roku 2018 na rozvoj vidieckych oblastí;

viii) suma do výšky 5 000 000 000 EUR v cenách roku 2018 na poskytovanie humanitárnej pomoci mimo Únie.

b) úvery členským štátom do výšky 250 000 000 000 EUR v cenách roku 2018 na program financovania obnovy a hospodárskej a sociálnej odolnosti prostredníctvom podpory reforiem a investícií;

c) suma do výšky 66 800 000 000 EUR v cenách roku 2018 na tvorbu rezerv na záruky a na súvisiace výdavky pre tieto programy:

i) suma do výšky 30 300 000 000 EUR v cenách roku 2018 na programy zamerané na podporné investičné operácie v oblasti vnútorných politík Únie;

ii) suma do výšky 26 000 000 000 EUR v cenách roku 2018 na programy zamerané na posilnenie platobnej schopnosti ekonomicky životaschopných podnikov v Únii;

iii) suma do výšky 10 500 000 000 EUR v cenách roku 2018 na programy zamerané na podporu udržateľného a inkluzívneho hospodárskeho rastu mimo Únie.

Článok 4
Pravidlá plnenia rozpočtu

1. Na účely článku 21 ods. 5 nariadenia (EÚ, Euratom) 2018/1046 suma vo výške EUR 433 200 000 000 EUR v cenách roku 2018 z finančných prostriedkov uvedených v článku 3 ods. 1 predstavuje vonkajšie pripísané príjmy programov Únie uvedených v článku 3 ods. 2 písm. a) tohto nariadenia a suma vo výške 66 800 000 000 EUR v cenách roku 2018 z uvedených finančných prostriedkov predstavuje vonkajšie pripísané príjmy programov Únie uvedených v článku 3 ods. 2 písm. c) tohto nariadenia.

2. Suma vo výške 250 000 000 000 EUR v cenách roku 2018 z finančných prostriedkov uvedených v článku 3 ods. 1 sa použije na úvery členským štátom v rámci programov Únie, ktoré sa uvádzajú v článku 3 ods. 2 písm. b) tohto nariadenia.

3. Viazané rozpočtové prostriedky na pokrytie podpory uvedenej v článku 3 ods. 2 písm. a) a c) sa sprístupnia automaticky do výšky súm uvedených v článku 3 ods. 2 písm. a) a c) odo dňa nadobudnutia účinnosti [RVZ], v ktorom sa stanovuje splnomocnenie uvedené v článku 3 ods. 1.

4. Právne záväzky, na základe ktorých vznikajú výdavky na podporu uvedenú v článku 3 ods. 2 písm. a) a v náležitých prípadoch v článku 3 ods. 2 písm. c) bode i), prijme Komisia alebo jej výkonné agentúry do 31. decembra 2024. Právne záväzky vo

výške aspoň 60 percent sumy uvedenej v článku 3 ods. 2 písm. a) sa prijmú do 31. decembra 2022.

5. Rozhodnutia o poskytnutí úverov uvedených v článku 3 ods. 2 písm. b) sa prijmú do 31. decembra 2024.

6. Rozpočtové záruky Únie do výšky, ktorá v súlade s príslušnou mierou tvorby rezerv stanovenou v príslušných základných aktoch zodpovedá tvorbe rezerv na rozpočtové záruky uvedené v článku 3 ods. 2 písm. c), v závislosti od rizikových profilov podporovaných operácií financovania a investičných operácií, sa poskytujú len na podporu tých operácií, ktoré protistrany schválili do 31. decembra 2024. Príslušné dohody o zárukách musia obsahovať ustanovenia, ktorými sa zabezpečí, aby finančné operácie zodpovedajúce aspoň 60 percentám sumy týchto rozpočtových záruk protistrany schválili do 31. decembra 2022. Ak sa tvorba rezerv používa v prípade nenávratnej pomoci súvisiacej s finančnými a investičnými operáciami podľa článku 3 ods. 2 písm. c) bodu i), Komisia prijme príslušné právne záväzky do 31. decembra 2024.

7. Rozhodnutia o poskytnutí úverov v rámci makrofinančnej pomoci uvedenej v článku 3 ods. 2 písm. c) bode iii) sa prijmú do 31. decembra 2024.

8. Odseky 4 až 7 sa nevzťahujú na opatrenia uvedené v článku 2 ods. 2 druhej vete.

9. Náklady vyplývajúce z technickej a administratívnej pomoci na vykonávanie nástroja, ako sú prípravné, monitorovacie, kontrolné, audítorské a hodnotiace činnosti vrátane systémov informačných technológií na úrovni inštitúcií v rámci tohto nariadenia, sa financujú z rozpočtu Únie.

Článok 5
Podávanie správ

Komisia do 31. marca 2023 predloží Rade správu o pokroku dosiahnutom pri vykonávaní nástroja a o využívaní finančných prostriedkov pridelených v súlade s článkom 3 ods. 2.

Článok 6
Nadobudnutie účinnosti a uplatňovanie

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie sa neuplatňuje na Spojené kráľovstvo ani v Spojenom kráľovstve. Odkazy na členské štáty v tomto nariadení sa chápu ako odkazy nezahŕňajúce Spojené kráľovstvo.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli

Za Radu
predseda

LEGISLATÍVNY FINANČNÝ VÝKAZ

1. RÁMEC NÁVRHU/INICIATÍVY

1.1. Názov návrhu/iniciatívy

1.2. Príslušné oblasti politiky v rámci ABM/ABB

1.3. Druh návrhu/iniciatívy

1.4. Ciele

1.5. Dôvody návrhu/iniciatívy

1.6. Trvanie a finančný vplyv

1.7. Plánovaný spôsob riadenia

2. OPATRENIA V OBLASTI RIADENIA

2.1. Opatrenia týkajúce sa monitorovania a predkladania správ

2.2. Systém riadenia a kontroly

2.3. Opatrenia na predchádzanie podvodom a nezrovnalostiam

3. ODHADOVANÝ FINANČNÝ VPLYV NÁVRHU/INICIATÍVY

3.1. Príslušné okruhy viacročného finančného rámca a rozpočtové riadky výdavkov

3.2. Odhadovaný vplyv na výdavky

3.2.1. Zhrnutie odhadovaného vplyvu na výdavky

3.2.2. Odhadovaný vplyv na operačné rozpočtové prostriedky

3.2.3. Odhadovaný vplyv na administratívne rozpočtové prostriedky

3.2.4. Súlad s platným viacročným finančným rámcom

3.2.5. Príspevky od tretích strán

3.3. Odhadovaný vplyv na príjmy

LEGISLATÍVNY FINANČNÝ VÝKAZ

1. RÁMEC NÁVRHU/INICIATÍVY

1.1. Názov návrhu/iniciatívy

Návrh nariadenia Rady, ktorým sa zriaďuje Nástroj Európskej únie na obnovu s cieľom podporiť hospodárske oživenie po pandémii COVID-19

1.2. Príslušné oblasti politiky v rámci ABM/ABB[5]

Hospodárske a finančné veci (oddiel 3 Komisia, hlava 01 všeobecného rozpočtu Európskej únie)

1.3. Druh návrhu/iniciatívy

X Návrh/iniciatíva sa týka **novej akcie**

☐ Návrh/iniciatíva sa týka **novej akcie, ktorá nadväzuje na pilotný projekt/prípravnú akciu[6]**

☐ Návrh/iniciatíva sa týka **predĺženia trvania existujúcej akcie**

☐ Návrh/iniciatíva sa týka **akcie presmerovanej na novú akciu**

1.4. Ciele

1.4.1. Viacročné strategické ciele Komisie, ktoré sú predmetom návrhu/iniciatívy

Pandémia COVID-19 predstavuje rozsiahlu a závažnú krízu v oblasti verejného zdravia. Výrazne zasiahla občanov, spoločnosti a hospodárstva na celom svete. Rozsah tejto zdravotnej krízy a následná politická reakcia v snahe dostať ju pod kontrolu nemajú obdobu. V dôsledku toho je intenzita jej sociálno-ekonomických následkov mimoriadne neistá. Už teraz však možno s určitosťou povedať, že táto kríza prináša bezprecedentné a akútne výzvy pre finančné a hospodárske systémy členských štátov. V jarnej hospodárskej prognóze Komisie[7] sa predpokladá, že tento rok HDP EÚ klesne o približne 7,5 %, teda oveľa viac ako počas celosvetovej finančnej krízy v roku 2009, a v roku 2021 vzrastie len o 6 %, zatiaľ čo miera nezamestnanosti v EÚ sa v roku 2020 zvýši na 9 %, čo prinesie riziko zvyšovania chudoby a prehlbovania rozdielov.

V nadväznosti na to začali členské štáty prijímať mimoriadne diskrečné hospodárske a finančné opatrenia. Tieto opatrenia majú spolu s účinkom tzv. automatických stabilizátorov, t. j. platieb v rámci systémov poistenia v nezamestnanosti a systémov sociálneho zabezpečenia, a v kombinácii so stratou daňových príjmov značný vplyv na ich verejné financie, v dôsledku čoho dochádza tohto roku v eurozóne a EÚ k prudkému nárastu celkového deficitu verejných financií z 0,6 % HDP (v roku 2019) na 8,5 % HDP.

Pokiaľ by na úrovni Únie nedošlo v krátkodobom a strednodobom horizonte k primeranej politickej reakcii, kríza by mohla vyústiť do trvalého poškodenia hospodárskej štruktúry Únie.

---

5 Určia sa v rámci rozpočtových postupov v roku 2020 a 2021. ABM: riadenie podľa činností ABB: zostavovanie rozpočtu podľa činností

6 Podľa článku 54 ods. 2 písm. a) alebo b) nariadenia o rozpočtových pravidlách.

7 Európska hospodárska prognóza, inštitucionálny dokument 125. Máj 2020.

Komplexný plán európskej obnovy si bude vyžadovať rozsiahle verejné a súkromné investície na európskej úrovni, ktoré Úniu spoľahlivo nasmerujú na cestu udržateľného a odolného oživenia, budú viesť k vytváraniu kvalitných pracovných miest a náprave bezprostredných škôd spôsobených pandémiou COVID-19 a zároveň podporia priority Únie v oblasti ekologickej a digitálnej transformácie. Posilnený dlhodobý rozpočet EÚ bude hlavným nástrojom.

1.4.2. Špecifické ciele a príslušné činnosti v rámci ABM/ABB

V navrhovanom akte sa určuje rozdelenie prostriedkov získaných z prijatého úveru Únie povoleného na základe rozhodnutia o vlastných zdrojoch medzi politické programy v súlade so stratégiou stanovenou v Pláne Európskej únie na obnovu.

Suma 500 miliárd EUR v cenách roku 2018 sa vynaloží na nenávratnú pomoc, návratnú pomoc prostredníctvom finančných nástrojov alebo na tvorbu rezerv na rozpočtové záruky a súvisiace výdavky.

Suma 250 miliárd EUR v cenách roku 2018 sa použije na poskytovanie úverov členským štátom. Únia bude niesť podmienený záväzok vo forme záruky za tieto úvery až do ich splatenia.

Uveďte, aký vplyv by mal mať návrh/iniciatíva na prijímateľov/cieľové skupiny.

Navrhovaným aktom sa prideľuje financovanie na opatrenia a akcií na riešenie nepriaznivých hospodárskych následkov pandémie COVID-19 a podporu hospodárskeho oživenia najmä v týchto oblastiach:

- Poskytovanie podpory vo forme grantov a úverov na vykonávanie plánov členských štátov na podporu obnovy a odolnosti v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti.
- Poskytovanie novej investičnej podpory v rámci existujúcich a navrhovaných rozpočtových záruk (EFSI/InvestEU) okrem iného pre 1) krízou zasiahnuté ale životaschopné spoločnosti s cieľom pomôcť im prekonať krízu, a najmä urýchliť ich súbežnú zelenú a digitálnu transformáciu; 2) cielenú podporu projektov európskeho strategického záujmu z hľadiska dodávateľských reťazcov na vnútornom trhu s cieľom zabezpečiť strategickú autonómiu EÚ v kľúčových odvetviach a kapacitách.
- Zvýšená podpora pre regióny a odvetvia zasiahnuté krízou prostredníctvom posilnených opatrení politiky súdržnosti.
- Podpora výskumu a inovácií v reakcii na pandémiu COVID-19.
- Zvyšovanie úrovne pripravenosti na krízy a zlepšovanie strategickej odolnosti systémov zdravotnej starostlivosti v Únii.
- Zmiernenie vplyvu pandémie COVID-19 na spravodlivú transformáciu území na zelené hospodárstvo.
- Podpora opatrení na riešenie následkov pandémie COVID-19 na rozvoj vidieka.
- Podpora partnerských krajín, najmä krajín na západnom Balkáne, v susedstve a v Afrike, v ich úsilí vyrovnať sa s následkami pandémie a zotaviť sa z nich a posilniť svoju odolnosť.

1.4.3. Ukazovatele výsledkov a vplyvu

Uveďte ukazovatele, pomocou ktorých je možné sledovať uskutočňovanie návrhu/iniciatívy.

Rýchlosť sprístupnenia finančných prostriedkov prijímajúcim finančným nástrojom. Treba uviesť, že nástroj obnovy je dočasnou iniciatívou a pre viazanie rozpočtových prostriedkov sú stanovené časové obmedzenia.

Úspory, ktoré dosiahnu členské štáty, vďaka využívaniu nadväzných úverov EÚ v porovnaní so samofinancovaním alebo medzinárodnými trhmi.

1.5. Dôvody návrhu/iniciatívy

1.5.1. Potreby, ktoré sa majú uspokojiť v krátkodobom alebo dlhodobom horizonte

Cieľom tohto návrhu Rady je doplniť existujúce nástroje a právne základy Únie vytvorením mechanizmu na prideľovanie podpory rôzny oblastiam politiky.

Prevádzkové ustanovenia upravujúce vykonávanie tejto podpory, ktorej cieľom je poskytnúť okamžitú a výraznú podporu na oživenie hospodárstva a odolnosť, sú obsiahnuté v právnych aktoch, ktorými sa vymedzujú prijímajúce politické nástroje EÚ.

1.5.2. Prínos zapojenia Európskej únie

Základom navrhovaného Nástroja EÚ na obnovu je článok 122 ZFEÚ. V uvedenom článku sa stanovuje možnosť prijať opatrenia, o ktorých sa rozhodne v duchu solidarity medzi členskými štátmi, a ktoré budú vhodné z hľadiska hospodárskej situácie.

Členské štáty v súčasnosti v dôsledku pandémie COVID-19 čelia vážnemu narušeniu hospodárskej činnosti, čo pre ne má závažné negatívne sociálno-ekonomické následky.

Návrhom sa vyčleňuje finančná podpora – ktorú umožnilo dočasné a výnimočné splnomocnenie zahrnuté v rozhodnutí o vlastných zdrojoch – na politické intervencie v súvislosti s krízou v duchu európskej solidarity s postihnutými členskými štátmi. Vzhľadom na rozsah krízy i rozsah jej finančných a hospodárskych následkov je vhodnejším riešením zosúladenie opatrení na úrovni EÚ s cieľom zabezpečiť mobilizáciu dostatočných zdrojov na skoncipovanie účinných intervencií a zmiernenie priamych sociálnych a hospodárskych následkov krízy spôsobenej ochorením COVID-19.

Vykonávanie Nástroja Európskej únie na obnovu je založené na zásade subsidiarity. Z dôvodu celosvetového rozmeru pandémie COVID-19 a rozsahu jeho finančných a hospodárskych následkov je Únia v lepšej pozícii než jednotlivé členské štáty riešiť krízu prostredníctvom cielených politík EÚ, ktoré sú možné vďaka rozsiahlym zdrojom dostupným na základe výnimočného splnomocnenia obsiahnutého v rozhodnutí o vlastných zdrojoch, ktoré umožňuje prijímanie pôžičiek na doplnenie rozpočtu Únie.

Pripísaním dodatočných vonkajších pripísaných príjmov na základe navrhovaného aktu sa zabezpečí, že vykonávanie plánovanej reakcie Únie nebude oslabené v dôsledku rozdielnej schopnosti členských štátov samostatne zmobilizovať finančné prostriedky.

Len spoločným postupom vychádzajúcim zo solidarity medzi členskými štátmi možno v čase krízy zabezpečiť, aby sa príslušné finančné prostriedky využívali účinne a viedli k účinným intervenciám Únie v najviac postihnutých oblastiach alebo odvetviach.

1.5.3. Poznatky získané z podobných skúseností v minulosti

V čase, keď Únia čelila vážnej finančnej kríze pred desiatimi rokmi, článok 122 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) ako právny základ Únii umožnil poskytovať finančnú pomoc zo zdrojov Únie členským štátom v ťažkostiach spôsobených výnimočnou udalosťou mimo ich kontroly. Únia na základe článku 122 ods. 2 prijala nariadenie Rady (EÚ) č. 407/2010 z 11. mája 2010, ktorým sa zriaďuje európsky finančný stabilizačný mechanizmus (EFSM). Týmto nástrojom sa poskytla finančná pomoc Únie Portugalsku a Írsku a preklenovacie financovanie Grécku v podobe nadväzných úverov.

Článok 122 ZFEÚ sa použil ako právny základ nedávneho návrhu Komisie na zriadenie mechanizmu SURE, ktorého účelom je podporiť dočasné systémy poistenia v nezamestnanosti členských štátov. Tento právny základ sa považuje za vhodný v prípade mimoriadnych okolností mimo kontroly členských štátov, ktoré si vyžadujú kolektívu reakciu Únie v duchu solidarity, a možno ho preto použiť v tejto konkrétnej kríze spôsobenej pandémiou COVID-19.

1.5.4. Zlučiteľnosť a možná synergia s inými vhodnými nástrojmi

V rámci navrhovaného Nástroja Európskej únie na obnovu sa dodatočné finančné prostriedky potrebné na Plán Európskej únie na obnovu prideľujú na politické nástroje, ktoré sa využijú na riešenie závažných sociálnych a hospodárskych následkov krízy. Samotný plán na obnovu rozširuje a podstatne prehlbuje politickú odpoveď Únie na krízu. Medzi skoršie iniciatívy prijaté v reakcii na krízu patrí európsky nástroj dočasnej podpory na zmiernenie rizík nezamestnanosti v núdzovej situácii (SURE) v nadväznosti na vypuknutie nákazy COVID-19 (nástroj SURE), „Investičná iniciatíva v reakcii na koronavírus“, navrhnuté rozšírenie pôsobnosti Fondu solidarity Európskej únie, reaktivácia nástroja núdzovej podpory a iné nástroje, ktorých účelom je podporovať zamestnanosť, napríklad Európsky sociálny fond a InvestEU.

Nástroj obnovy je základným prvkom silnejšej a rozsiahlejšej politickej reakcie na kompenzáciu účinkov krízy a podporu oživenia hospodárstva a procesu opravy. Nástroj obnovy orientuje podporu na nástroje zamerané na súdržnosť, Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti a rozšírenie rozpočtových záruk EÚ na podporu podnikov a investovania.

V prípade nástroja obnovy sa zaistí tá istá úroveň transparentnosti, zodpovednosti a audítorskej kontroly ako v prípade tradičného rozpočtu.

Veľmi veľký objem finančných prostriedkov, ktorý sa bude v rámci nástroja obnovy rozdeľovať, si vyžaduje výrazné posilnenie vnútorných kapacít Komisie tieto zdroje riadiť a spravovať. Bude potrebné podstatne zlepšiť viaceré základné prevádzkové procesy, konkrétne: účtovníctvo a podávanie správ o rozdelení a využívaní prostriedkov pridelených na rôzne politiky; správa a zosúhlasenie všetkých platieb a prevodov členským štátom/od členských štátov, ako aj v prospech prijímajúcich politík; dojednávanie úverov a zaručenie dostupnosti všetkých prostriedkov v čase, keď budú potrebné a za najvýhodnejších podmienok; nevyhnutná IT podpora. Vybudovanie týchto kapacít v časových rámcoch potrebných na implementáciu plánu obnovy je nevyhnutným predpokladom dosiahnutia cieľov plánu obnovy.

1.6. Trvanie a finančný vplyv

X Návrh/iniciatíva s **obmedzeným trvaním**

– X Finančný vplyv od nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia až do splatnosti úverov počas obdobia viacerých viacročných finančných rámcov; nepočíta sa s tým, že by niektoré úvery boli splatné pred rokom 2028.

☐ Návrh/iniciatíva s **neobmedzeným trvaním**

– Počiatočná fáza vykonávania bude trvať od RRRR do RRRR,

– a potom bude implementácia pokračovať v plnom rozsahu.

1.7. Plánovaný spôsob riadenia[8]

X Priame riadenie na úrovni Komisie

– X prostredníctvom jej útvarov vrátane zamestnancov v delegáciách Únie

– ☐ prostredníctvom výkonných agentúr

X **Zdieľané riadenie** s členskými štátmi

X **Nepriame riadenie**, pri ktorom sa plnením rozpočtu poveria:

– ☐ tretie krajiny alebo subjekty, ktoré tieto krajiny určili,

– ☐ medzinárodné organizácie a ich agentúry (uveďte),

– X Európska investičná banka (EIB) a Európsky investičný fond,

– ☐ subjekty uvedené v článkoch 208 a 209 nariadenia (EÚ, Euratom) 1046/2018,

– ☐ verejnoprávne subjekty,

– ☐ súkromnoprávne subjekty poverené vykonávaním verejnej služby, pokiaľ tieto subjekty poskytujú dostatočné finančné záruky,

– ☐ súkromnoprávne subjekty spravované právom členského štátu, ktoré sú poverené vykonávaním verejno-súkromného partnerstva a ktoré poskytujú dostatočné finančné záruky,

– ☐ osoby poverené vykonávaním osobitných činností v oblasti SZBP podľa hlavy V Zmluvy o Európskej únii a určené v príslušnom základnom akte.

– *V prípade viacerých spôsobov riadenia uveďte v oddiele „Poznámky“ presnejšie vysvetlenie.*

[8] Vysvetlenie spôsobov riadenia a odkazy na nariadenie (EÚ, Euratom) 1046/2018 sú k dispozícii na webovej stránke BudgWeb: http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html.

2. OPATRENIA V OBLASTI RIADENIA

2.1. Opatrenia týkajúce sa monitorovania a predkladania správ

Uveďte časový interval a podmienky, ktoré sa vzťahujú na tieto opatrenia.

O akciách, ktoré získajú finančnú pomoc na základe tohto návrhu, sa budú pravidelne podávať správy.

Komisia do 31. marca 2023 predloží Rade správu o pokroku dosiahnutom pri vykonávaní nástroja a o využívaní finančných prostriedkov pridelených v súlade s článkom 3 ods. 2.

2.1.1. Zistené riziká

Riadenie rizík pri správe nástroja si vyžaduje nemalé investície do rozvoja kapacít Komisie v oblasti správy financií. Tieto investície vysvetľujú administratívne výdavky spojené s touto politikou, pretože je potrebný nábor špecializovaných zamestnancov, a to aj z vnútroštátnych správnych orgánov. Zvýšené personálne zdroje sú potrebné aj v prípade podporných služieb, ako je účtovníctvo, back-office a špecializovaná IT podpora.

Nástroj obnovy je závislý od toho, že Komisia musí na základe splnomocnenia udeleného RVZ na medzinárodných kapitálových trhoch emitovať veľký objem dlhopisov. S náhlym nárastom emisií dlhopisov v čase, keď je pravdepodobné, že iní štátni emitenti a inštitúcie budú takisto intenzívne využívať kapitálové trhy, je spojené riziko zhoršenia podmienok pre Úniu. Toto riziko sa bude riadiť prostredníctvom vykonávania novej stratégie riadenia dlhu s cieľom pomôcť Únii získať najlepšie dostupné podmienky a zároveň zaručiť jej veľmi vysoký úverový rating.

2.1.2. Údaje o zavedenom systéme vnútornej kontroly

Existujúci systém vnútornej kontroly Európskej komisie sa uplatňuje s cieľom zabezpečiť, aby sa finančné prostriedky dostupné na základe nástroja EÚ na obnovu používali správne a v súlade s príslušnými právnymi predpismi.

Súčasný systém má túto podobu:

1. Tímy vykonávajúce vnútornú kontrolu sa zameriavajú na súlad s administratívnymi postupmi a platnou legislatívou. Na tento účel sa využíva rámec vnútornej kontroly Komisie.

2. Pravidelné audity grantov a zmlúv udelených na základe tohto nástroja, ktoré vykonávajú externí audítori, sa v plnej miere zahrnú do ročných plánov auditu.

3. Externí hodnotitelia hodnotia celkové činnosti.

Vykonané akcie môžu podliehať auditom, ktoré vykonáva Európsky úrad pre boj proti podvodom (OLAF) a Európsky dvor audítorov.

2.1.3. Odhad nákladov a prínosov kontrol a posúdenie očakávanej úrovne rizika chyby

neuvádza sa

2.2. Opatrenia na predchádzanie podvodom a nezrovnalostiam

Uveďte existujúce a plánované preventívne a ochranné opatrenia

Vyžaduje sa maximálna transparentnosť a riadne monitorovanie využívania finančných zdrojov EÚ. Uplatnia sa povinnosti v oblasti predkladania správ, ktoré sa vzťahujú na členské štáty, iných prijímateľov a Komisiu.

3. ODHADOVANÝ FINANČNÝ VPLYV NÁVRHU/INICIATÍVY

3.1. Príslušné okruhy viacročného finančného rámca a rozpočtové riadky výdavkov

- Neexistujú žiadne rozpočtové riadky

- Požadované nové rozpočtové riadky

V poradí, v akom za sebou nasledujú okruhy viacročného finančného rámca a rozpočtové riadky.

Okruh viacročného finančného rámca	Rozpočtový riadok	Druh výdavkov	Príspevky			
	Číslo	DRP/NRP	krajín EZVO	kandidátskych krajín	tretích krajín	v zmysle článku 21 ods. 2 písm. b) nariadenia (EÚ, Euratom) 1046/2018

3.2. Odhadovaný vplyv na výdavky

Návrh nemá vplyv na príjmy. V rámci rozpočtového postupu sa vytvorí riadok so záznamom p.m.

3.2.1. Zhrnutie odhadovaného vplyvu na výdavky

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

Okruh viacročného finančného rámca		

GR: BUDG			**Rok 2020**	**Rok 2021**	**Rok 2022**	**Rok 2023**	**Rok 2024**	**Rok 2025**	**Rok 2026**	**Rok 2027**	**SPOLU**
• Operačné rozpočtové prostriedky											
	Záväzky	(1)									
	Platby	(2)									
Rozpočtové prostriedky pre GR BUDG SPOLU	Záväzky	=1+3									
	Platby	=2+3									
•Operačné rozpočtové prostriedky SPOLU	Záväzky	(4)									
	Platby	(5)									
• Administratívne rozpočtové prostriedky financované z finančného krytia na vykonávanie osobitných programov SPOLU		(6)									
Rozpočtové prostriedky	Záväzky	= 4 + 6									

SPOLU (okruh 2**)**	Platby	= 5 + 6									

Okruh viacročného finančného rámca	**7**	„Administratívne výdavky“

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

		Rok **2020**	Rok **2021**	Rok **2022**	Rok **2023**	Rok **2024**	Rok **2025**	Rok **2026**	Rok **2027**	**SPOLU**
GR BUDG										
• Ľudské zdroje		0,86	3,38	3,38	3,38	3,38	3,38	3,38	3,38	24,516
•Ostatné administratívne výdavky										
GR BUDG SPOLU	Rozpočtové prostriedky	0,86	3,38	3,38	3,38	3,38	3,38	3,38	3,38	24,516

Rozpočtové prostriedky OKRUHU 5 (2020) a OKRUHU 7 (2021 – 2027) viacročného finančného rámca	(Záväzky spolu = Platby spolu)	0,86	3,38	3,38	3,38	3,38	3,38	3,38	3,38	24,516

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

		Rok **2020**	Rok **2021**	Rok **2022**	Rok **2023**	Rok **2024**	Rok **2025**	Rok **2026**	Rok **2027**	**SPOLU**
Rozpočtové prostriedky viacročného finančného rámca **SPOLU**	Záväzky	0,86	3,38	3,38	3,38	3,38	3,38	3,38	3,38	24,516
	Platby	0,86	3,38	3,38	3,38	3,38	3,38	3,38	3,38	24,516

3.2.2. Odhadovaný vplyv na operačné rozpočtové prostriedky

– ☐ Návrh/iniciatíva si nevyžaduje použitie operačných rozpočtových prostriedkov.

– **X** Návrh/iniciatíva si vyžaduje použitie operačných rozpočtových prostriedkov v rozpočtových rokoch 2020 – 2027: platba úrokov, ako sa uvádza v tabuľke uvedenej vyššie

3.2.3. Odhadovaný vplyv na administratívne rozpočtové prostriedky

3.2.3.1. Zhrnutie

– ☐ Návrh/iniciatíva si nevyžaduje použitie administratívnych rozpočtových prostriedkov

– X Návrh/iniciatíva si vyžaduje použitie administratívnych rozpočtových prostriedkov, ako je uvedené v nasledujúcej tabuľke:

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

	Rok **2020** [9]	Rok **2021**	Rok **2022**	Rok **2023**	Rok **2024**	Rok **2025**	Rok **2026**	Rok **2027**	**SPOLU**
OKRUIH 5 (7 od roku 2021) viacročného finančného rámca									
Ľudské zdroje	0,86	3,38	3,38	3,38	3,38	3,38	3,38	3,38	24,516
Ostatné administratívne výdavky									
Medzisúčet OKRUH 5 (7) viacročného finančného rámca	0,86	3,38	3,38	3,38	3,38	3,38	3,38	3,38	24,516
mimo OKRUHU 5[10] viacročného finančného rámca									
Ľudské zdroje									
Ostatné administratívne výdavky									
Medzisúčet mimo OKRUHU 5 viacročného finančného rámca									
SPOLU	0,86	3,38	3,38	3,38	3,38	3,38	3,38	3,38	24,516

2020: 10 pracovných miest na 6 mesiacov, 5 VNE na 3 mesiace. Od roku 2021: 18 pracovných miest a 8 VNE. Rozpočtové prostriedky potrebné na ľudské zdroje a na ostatné administratívne výdavky budú pokryté rozpočtovými prostriedkami GR, ktoré už boli pridelené na riadenie akcie a/alebo boli prerozdelené v rámci GR, a v prípade potreby budú doplnené zdrojmi, ktoré sa môžu prideliť riadiacemu GR v rámci ročného postupu prideľovania zdrojov a v závislosti od rozpočtových obmedzení.

9 Rok N je rokom, v ktorom sa návrh/iniciatíva začína vykonávať.

10 Technická a/alebo administratívna pomoc a výdavky určené na financovanie vykonávania programov a/alebo akcií Európskej únie (pôvodné rozpočtové riadky „BA“), nepriamy výskum, priamy výskum.

3.2.3.2. Odhadované potreby ľudských zdrojov

– ☐ Návrh/iniciatíva si nevyžaduje použitie ľudských zdrojov.

– **X** Návrh/iniciatíva si vyžaduje použitie ľudských zdrojov, ako je uvedené v nasledujúcej tabuľke:

odhady sa vyjadrujú v jednotkách ekvivalentu plného pracovného času

	Rok **2020**	Rok **2021**	Rok **2022**	Rok **2023**	Rok **2024**	Rok **2025**	Rok **2026**	Rok **2027**	Uveďte všetky roky, počas ktorých vplyv trvá (pozri bod 1.6)
•Plán pracovných miest (úradníci a dočasní zamestnanci)									
XX 01 01 01 (ústredie a zastúpenia Komisie)	10	18	18	18	18	18	18	18	8 AD, 10 AST
XX 01 01 02 (delegácie)									
XX 01 05 01 (nepriamy výskum)									
10 01 05 01 (priamy výskum)									
•Externí zamestnanci (ekvivalent plného pracovného času: FTE)[11]									
XX 01 02 01 (ZZ, VNE, DAZ z celkového finančného krytia)	5	8	8	8	8	8	8	8	8 VNE
XX 01 02 02 (ZZ, MZ, VNE, DAZ, PED v delegáciách)									
XX 01 04 **yy** [12] – ústredie									
XX 01 04 **yy** [12] – delegácie									
XX 01 05 02 (ZZ, VNE, DAZ – nepriamy výskum)									
10 01 05 02 (ZZ, VNE, DAZ – priamy výskum)									
Iné rozpočtové riadky (uveďte)									
SPOLU	15	26	26	26	26	26	26	26	

GR BUDG predstavuje príslušnú oblasť politiky alebo rozpočtovú hlavu.

Potreby ľudských zdrojov budú pokryté úradníkmi GR, ktorí už boli pridelení na riadenie akcie a/alebo boli interne prerozdelení v rámci GR, a v prípade potreby budú doplnené zdrojmi, ktoré sa môžu prideliť riadiacemu GR v rámci ročného postupu prideľovania zdrojov v závislosti od rozpočtových obmedzení.

Opis úloh, ktoré sa majú vykonať:

Úradníci a dočasní zamestnanci	Emisia dlhopisov, správa úverov a účtovníctvo, vyrovnanie
Externí zamestnanci	Emisia dlhopisov, správa úverov a účtovníctvo, vyrovnanie

[11] ZZ = zmluvný zamestnanec; MZ = miestny zamestnanec; VNE = vyslaný národný expert; DAZ = dočasný agentúrny zamestnanec; PED = pomocný expert v delegácii.

[12] Čiastkový strop pre externých zamestnancov financovaných z operačných rozpočtových prostriedkov (pôvodné rozpočtové riadky „BA“).

3.2.4. Súlad s platným viacročným finančným rámcom

– **X** Návrh/iniciatíva je v súlade s platným a navrhnutým budúcim viacročným finančným rámcom.

– ☐ Návrh/iniciatíva si vyžaduje zmenu v plánovaní príslušného okruhu vo viacročnom finančnom rámci.

– ☐ Návrh/iniciatíva si vyžaduje, aby sa použil nástroj flexibility alebo aby sa uskutočnila revízia viacročného finančného rámca.

3.2.5. Príspevky od tretích strán

– Návrh/iniciatíva nezahŕňa spolufinancovanie tretími stranami

– X Návrh/iniciatíva zahŕňa spolufinancovanie tretími stranami, ako je odhadnuté v nasledujúcej tabuľke:

Žiadne spolufinancovanie; napriek tomu sa môže poskytnúť tvorba rezerv na rozpočtové záruky pre konkrétne programy Únie až do výšky dobrovoľných záväzkov členských štátov, ktorými sa zaručí splatenie pôžičiek zo strany Únie.

3.3. Odhadovaný vplyv na príjmy

– ☐ Návrh/iniciatíva nemá finančný vplyv na príjmy.

– **X** Návrh/iniciatíva má finančný vplyv na príjmy, ako je uvedené v nasledujúcej tabuľke:

– X na pripísané príjmy (rozpočtový riadok príjmov sa určí)

Počas obdobia vykonávania suma 537,4 miliardy EUR (v cenách roku 2018) z prostriedkov získaných z operácií prijímania pôžičiek bude predstavovať vonkajšie pripísané príjmy určené na granty členským štátom a rozpočtové záruky.

v mld. EUR (zaokrúhlené)

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	spolu	Po roku 2027[13]
stále ceny roku 2018	35,0	84,5	111,8	122,5	74,5	34,4	17,9	480,7	19,3
bežné ceny	37,1	91,5	123,5	138,0	85,6	40,3	21,4	537,4	23,1

[13] Zahŕňa kurzové rozdiely.